

Industri, og derfor maa jeg paa det bestemteste hævde, at man ikke af Hensyn til snart den ene, snart den anden, af Hensyn til f. Eks. en Skoemaker eller andre gør Forandringer i dette Forhold, saaledes at de mere almindelige Naaprodukter, der nu er givet Toldfrihed efter dette Forslag, skulde beskyttes, med andre Ord forbydes for den ubeskyttede Industri, der bruger dem som Naaprodukter. Det maa jeg meget bestemt fastholde. Ellers komme vi til at gaa den modsatte Vej af den, der er tilstiftet her ved Toldloven. Saa er der et andet Hensyn foruden de smaa Industrier. Selvfølgelig skal der jo altid appelleres til Jølelsen, og jeg fortænter ikke nogen i det. Der bliver altid appelleret til Arbejderne, men jeg skal ganske bestemt hævde, at Beskyttelsen ikke i og for sig er til nogen Fordel for Arbejderne, ja naturligvis, hvis Beskyttelsen fremkalder en større Virksomhed, vil den blive til Fordel for Arbejderne, for saa vidt der bliver stærkere Krav og Brug for Arbejds-kraft; men naar vi gaa ud fra, at denne Tarif ikke væsentlig vil forandre Forholdene, at den maasse vil forringe Indtægten for en Del af Industrierne noget og forsøge den for andre, saa vil jeg paastaa, at Arbejderne ville aldeles ikke mærke, at den ny Toldtarif bliver indført; thi der vil ikke ske nogen større Medlæggelse af Fabrikker eller Dyrkelse af ny, som vil paavirke Arbejdsforholdene i højere Grad, der kan blive lidt mere eller lidt mindre til den ene eller den anden Fabrikation, men slet ikke andet. Jeg tror ikke, man kan føre Arbejderne i Marken ved denne Lejlighed. Jeg skal ikke komme ind paa det finansielle Resultat. En Ting er jeg overbevist om, at med de Kompensationsobjekter, man har i Sigte, vil det være en let Sag, naar man overhovedet kan blive enig om en Toldtarif og de store Spørgsmaal: Frihandel og Beskyttelse, at komme til Enighed med en Finansminister, som er saa kulant, at han straks opgiver 1½ Mill. Kr. Mere kan man dog vist ikke vente fra Ministerens Side, og hvis man saa ikke fra Rigsdagens Side skulde kunne give den fornødne Kompensation, vilde Ansvarer falde paa Rigsdagen. Det staar for mig saaledes, at man ved at vedtage i det væsentlige denne Tarif — der kan jo være et og andet, der kunde være at rette — men ved at vedtage denne Tarif, vilde man ikke væsentlig forrykke Forholdet for de industrielle og Produktionsvirksomheder i Almindelighed her i Landet; men man vil, hvis man forfaster den, fremdeles lade Industrien leve i en bestandig Uro; thi Toldspørgsmaalet vil blive ved at leve, hvis vi ikke saa en Afgørelse,

man vil lade Industrien leve i en stedse-varende Uro for, hvad der vil komme, og vi vide jo ikke, hvilke radikale Elementer der kunne komme frem og tage Styrelsen i sin Haand paa den ene eller den anden Maade. Dernæst vil man nægte den ubeskyttede Industri og den ubeskyttede Produktion i Almindelighed, inklusive Agerbruget, de Vettelser, man her tilbyder, som ganske vist ikke ere store, men dog have deres Betydning. Dernæst vil man forhindre, at Alkohol faar en højere Beskatning, hvad der i saa høj Grad ønskes fra alle Sider. (Stemmer: Nej! Nej!). Ja, om ikke fra alle Sider, saa fra mange. En højere Alkoholbeskatning vilde jo blive et Kompensationsobjekt, og man vil ved at forhindre Lovens Fremkomst forholde de maadeholdne og brave Husfædre og -mødre, som ikke nyde saa meget Alkohol, de Vettelser paa Kaffe og andre Ting for at begunstige dem, der ere mere hengivne til Spirituosa. Det forekommer mig ikke at være saa ringe et Ansvar, man vil paatage sig, hvis man virkelig skød dette Forslag fra sig som umuligt til videre Forhandlingsobjekt, og det forekommer mig, at den Bevægelse, som dette Forslag og Flertallets Optræden har vakt i industrielle Kredse har været meget stærkere i Retning af Frygt for Fremtiden, end det i Virkeligheden er motiveret ved det foreliggende Forslag. Jeg tror, at de vilde have meget bedre af, selv om de ikke synes om dette Forslag, at tage dette og saa være sikre paa, at de ikke saa noget værre om saa Nar.

S. Madsen: Jeg havde ikke tænkt at tage Ordet under denne Forhandling, men det ærede Medlem for Odder (Veth-Gæspen) gav mig Anledning til at sige nogle saa Ord. Det ærede Medlem gav Udvalget den Anerkendelse, at det var gaaet i den rigtige Retning. Han ansøgte senere, at Landbrugerne ville kræve økonomisk Ligeret. Dette Ord, at Landbrugerne ville kræve økonomisk Ligeret, finder jeg fuldt ud berettiget, og jeg kan sige til det ærede Medlem, at det har ogsaa været mig om at gøre, at vi alle kunne komme til at blive økonomisk ligestillede i alle Retninger. Naar vi Medlemmer af Udvalget nu af det ærede Medlem saa denne Anerkendelse, at vi ere gaaede i den rigtige Retning, men at vi dog ikke ere komne langt nok, kan jeg godt erkende Rigtigheden af denne Bemærkning. Jeg finder heller ikke, at vi ere komne saa langt, som vi gerne skulde. Jeg mener, at Industrien godt kunde have taalt at miste endnu en Del mere Beskyttelse end den, der foreslaas, men af praktiske Hensyn har jeg ment, at jeg ikke burde